

verslag

Betreft	ROW Algemeen Overleg
Vergaderdatum en -tijd	21 maart 2023 15:00
Vergaderplaats	Ministerie van VWS
Aanwezig	Voorzitter: S. van Hoogstraten Secretaris: T. de Haas Achterhof, M. (VvN) Baljé, S. (VWS) Bom, P. (Fenelab) Ende, J. van der (Fenelab) Egberts, F. (VNV) Egelmeers, A. (Nepluvi) Faré, A. (VNV) Haar, C. ter (VBZ) Hoogeveen, A. (VWS) Kingma, S. (MVO) Kneppers, P. (FNLI) Niemans, B (NZV) Ossendorp, B. (NVWA) Quaedvlieg, N. (GroentenFruithuis) Ruyter, P. de (LNV) Viloria, A. (VWS) Vos, P. (Fenelab) Vossen, W. van der (Voedingscentrum) Weijden, C. van der (NVWA)
Afwezig met bericht	Dijk, A. van (LTO) Prent, P. (Visfederatie) Stoppelaar, J. de (NVWA)

Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

T.E.J. de Haas

Secretaris Regulier Overleg

Warenwet

T 070 340 79 11

_dienstpostbusrow@minvws.nl

I

Datum

23 maart 2023

Aantal pagina's

6

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

1. Voorstelronde en vaststelling agenda
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Er volgt een voorstelronde.

2. Mededelingen
Er zijn geen mededelingen.

3. Notificatieplicht private laboratoria

De Voorzitter nodigt Hoogeveen uit dit agendapunt toe te lichten. Hoogeveen geeft aan dat VWS en de NVWA de vergadering gezamenlijk bij willen praten over het proces rondom de invoering van de notificatieplicht voor private laboratoria. Omdat Joyce de Stoppelaar afwezig is vanwege ziekte is Coen van der Weijden hiervoor aanwezig. Hoogeveen en Van der Weijden geven een gezamenlijke toelichting.

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**
Regulier Overleg Warenwet

Datum
23 maart 2023

Hoogeveen vertelt dat de reden om de notificatieplicht in te voeren ligt in de lage naleving van de meldplicht voor bedrijven. Dit is zorgelijk, zoals Sorgdrager ook al benoemde in haar rapport. De NVWA heeft een pilot uitgevoerd om te onderzoeken of de meldplicht voor bedrijven goed nageleefd wordt. Van der Weijden vult aan dat voor deze pilot bij een middelgroot lab alle data over een periode van 18 maanden opgevraagd zijn. In totaal waren dit 1,5 miljoen datapunten, waarvan voor 120 geselecteerde niet-conforme resultaten geen bijbehorende melding door een levensmiddelenbedrijf gevonden kon worden. Uit deze 120 datapunten is een steekproef van 25 genomen, en deze bedrijven zijn benaderd. 6 van de 25 bedrijven hadden een plausibele reden om geen melding te doen bij de NVWA. De overige 19 niet, en de bewuste partijen zijn in de handel terecht gekomen. Hiervoor zijn boetes opgelegd. Bij één bedrijf was sprake van structurele overtredingen, bij de overige ging het om een incident.

De voorzitter vraagt hoe dit filteren van de data werkt. Van der Weijden antwoordt dat dit redelijk simpel was omdat het maar één laboratorium betrof. Het was wel tijdrovend om uit te zoeken welk getal bij welk type levensmiddel hoorde. Van der Vossen is benieuwd of het voornamelijk microbiologische of chemische overschrijdingen betrof. Het waren meest chemische overschrijdingen. Faré vraagt zich af of er ook gevallen waren waarin bedrijf en NVWA het op basis van de meldwijzer oneens waren of de meldplicht gold in een specifiek geval. Van der Weijden antwoordt dat dit het geval was met de 6 bedrijven die achteraf toch een goede verklaring hadden. Er waren meer bedrijven die dit dachten maar die volgens de NVWA wel onder de meldplicht vielen. Vos vraagt op welke basis de NVWA deze gegevens verkreeg terwijl er op dat moment nog geen meldplicht voor laboratoria gold. Van der Weijden legt uit dat de NVWA ook nu al het recht heeft om deze gegevens op te vragen bij laboratoria.

Hoogeveen vervolgt de presentatie. Ze benadrukt dat de primaire verantwoordelijkheid voor het melden van overschrijdingen bij de levensmiddelenbedrijven blijft liggen. De notificatieplicht is een middel, geen doel. VWS heeft de bezwaren die in het vorige ROW/AO overleg en de werksessie bij VWS naar voren zijn gekomen gehoord en meegenomen. Vervolgens is met Fenelab gekeken naar de inrichting van het systeem. Meldplicht is hierbij veranderd in notificatieplicht. Hierbij geven laboratoria geen individuele gevallen door maar geven de NVWA inzage in hun data.

Het door Fenelab voorgestelde systeem (zie afbeelding onder verslag) is afgeleid van het bestaande systeem voor bodemverontreiniging. Elke type verontreiniging waarop geanalyseerd kan worden krijgt een uniek SIKB-nummer. Gecombineerd met de aard van het monster rolt hier vanzelf de juiste norm uit de computer. Er moet nog besloten worden of altijd tegen de laagst mogelijke norm getoetst wordt of bijvoorbeeld de laagste norm voor een productcategorie. Het lab deelt vervolgens dagelijks de (laagste) normoverschrijdingen volgens een op te stellen protocol met een hiervoor in te richten NVWA-database, en de klant (het levensmiddelenbedrijf). Er zijn nog een aantal punten uit te werken, zoals het

voorkomen van uitwijking naar labs in het buitenland, en het op de juiste manier aanleveren door bedrijven van monsterinformatie aan het laboratorium door het verplicht te maken om bepaalde monsterinformatie aan te leveren. Welke informatie moet nog bepaald worden. Laboratoria moeten voldoende informatie hebben, zonder dat bedrijven onnodig veel aan hoeven leveren. Om het omzeilen van de notificatieplicht door uitwijking naar buitenlandse laboratoria te voorkomen wordt overwogen om levensmiddelenbedrijven die op de Nederlandse markt willen opereren te verplichten hun analyses uit te laten voeren bij een laboratorium dat met het notificatiesysteem werkt.

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**
Regulier Overleg Warenwet

Datum
23 maart 2023

Van der Weijden licht toe hoe de NVWA met de gegevens van de laboratoria om zal gaan. Dit zal risicogericht gebeuren. Bij de start zal waarschijnlijk niet elke melding worden opgevolgd, maar de grootste risico's worden eruit gefilterd. De verwachting is dat het aantal meldingen zal toenemen na invoering van de notificatieplicht, en er komt een extra taak bij, het controleren van de laboratoria. De precieze werkwijze en bijbehorende ICT moeten nog ontwikkeld worden. Voor de NVWA zijn er straks drie mogelijke scenario's:

- **Bedrijf doet een melding, laboratorium meldt niet.** Het bedrijf heeft wellicht overbodig gemeld. Dit scenario krijgt geen hoge prioriteit bij de NVWA.
- **Laboratorium doet een melding, bedrijf niet.** In dit geval gaat de NVWA na waarom er niet gemeld is. Dit kan direct, of achteraf middels een steekproef gebeuren. In het begin zal dit veel werk zijn voor de NVWA, maar als het systeem goed is ingeregeld en geautomatiseerd neemt dit weer af.
- **Laboratorium en lab melden beide.** Hiervoor geldt de normale werkwijze.

Hoogeveen licht tot slot het vervolgproces toe. In 2023 wordt het systeem verder ingevuld en het wetsvoorstel uitgewerkt. Dit wordt vervolgens besproken in het ROW/AO. In 2024 zal een projectteam de implementatie van het systeem bij de NVWA voorbereiden. Wellicht zal er eerst een pilot plaatsvinden voordat het systeem algemeen geïmplementeerd wordt.

De voorzitter vraagt of er reacties zijn op de presentatie. Egberts geeft aan dat verschillende landen, waaronder België, bezig zijn met vergelijkbare projecten. Wordt er afgestemd met België om te voorkomen dat bedrijven die in beide landen opereren volgens twee systemen moeten werken? Hoogeveen antwoordt dat er contact is geweest met België om te leren over hun systeem. Quaedvlieg vult aan dat in België niet gewerkt wordt met een ICT-systeem. Daar krijgt een bedrijf na constatering van een overschrijding door een laboratorium 24 uur om een melding te doen. Vos geeft aan dat het nieuwe systeem een digitale koppeling tussen de laboratoria en de NVWA inhoudt, dus daar heeft het levensmiddelenbedrijf geen extra werk aan.

Kneppers merkt op dat in het vervolgproces heel goed naar de details gekeken moet worden. Ze is erg geïnteresseerd in de praktische inrichting. Ook wil ze weten of er op de laagste norm wordt getoetst. Van den Ende antwoordt dat dit afhangt van de monsterinformatie die de levensmiddelenbedrijven aanleveren. Als het laboratorium alle gegevens heeft dan is duidelijk aan welke norm getoetst moet worden, zo niet dan zal er aan de laagste norm getoetst moeten worden. Kneppers geeft aan dat dit precies de details zijn waar ze op doelt, die goed moeten worden ingevuld. Hierbij komen ook administratieve lasten kijken. Ook

merkt ze op dat het kan gebeuren dat een levensmiddelenbedrijf niet meldt terwijl het laboratorium dit wel doet vanwege onduidelijkheid over de norm.

Interpretatieverschillen over wanneer te melden zouden besproken en opgelost moeten worden. Hoogeveen merkt op dat het punt over welke norm te gebruiken nog niet ingevuld is. Het heeft niet de voorkeur van VWS om op de laagste norm uit te komen. Wellicht zal hier nog een bijeenkomst over georganiseerd worden.

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**
Regulier Overleg Warenwet

Datum
23 maart 2023

Ter Haar maakt zich zorgen over de verplichting om gebruik te maken van een laboratorium dat dit systeem gebruikt. Veel bedrijven opereren internationaal en het testen gebeurt soms in het buitenland. Mogen de producten dan niet meer in Nederland verhandeld worden? Vos antwoordt dat het buitenlandse lab dan de overschrijding moet kunnen melden bij de NVWA. Ter Haar vraagt zich af of dit betekent dat het systeem internationaal uitgerold wordt. Kneppers ziet hier ook een probleem. Veel bedrijven op de Nederlandse markt zijn niet of slechts half Nederlands. Er moeten wel voldoende laboratoria beschikbaar zijn die met dit systeem kunnen werken. De voorzitter vraagt of een Duits laboratorium verplicht kan worden om met dit systeem te werken. Van der Weijden antwoordt dat dit niet kan, maar het is wel mogelijk om levensmiddelenbedrijven die in Nederland opereren te verplichten een laboratorium te gebruiken dat met dit systeem kan werken. De benodigde ICT zal redelijk basaal zijn zodat alle laboratoria hieraan kunnen voldoen. Vos benadrukt dat laboratoria bij uitstek uitgerust zijn om data te kunnen delen. Van den Ende merkt op dat het wel voordelen heeft als er op Europees niveau iets dergelijks geregeld wordt. Ter Haar geeft aan dat zij input op dit punt gaat halen bij haar leden.

Ter Haar vraagt of dit systeem kan leiden tot WOO-verzoeken waarbij andere organisaties bedrijfsdata op kunnen vragen. Van der Weijden antwoordt dat dit zeker kan gebeuren, maar het betrokken bedrijf mag altijd eerst een zienswijze geven voordat er stukken vrijgegeven worden. Bedrijfsgevoelige informatie wordt dan weggelakt.

Van Vossen vraagt wat de scope is van het voorstel. Vallen supplementen en voedselcontactmaterialen hier ook onder? Hoogeveen antwoordt dat de notificatieplicht voor laboratoria geldt in alle gevallen waar de meldplicht voor bedrijven ook geldt.

Faré ziet in het schema staan dat het lab in geval van een overschrijding ook een melding doet aan het levensmiddelenbedrijf. Wat wordt er vervolgens van het bedrijf verwacht? Bedrijven krijgen nu ook al analyseresultaten van het laboratorium. Straks komen deze meldingen daarbovenop. Moeten zij dan twee keer actie ondernemen? Van der Ende vat samen dat als het laboratorium een overschrijding constateert er een melding naar de NVWA en de producent gaat. De producent moet dan nagaan of er daadwerkelijk sprake is van een overschrijding en vervolgens dus wel of niet een melding doen. Als er niet gemeld wordt moet er wel rekening mee gehouden worden dat de NVWA vragen kan stellen. Vos constateert dat het juist simpeler wordt voor het bedrijf. Faré stelt dat dit ervan afhangt hoe er met de laagste norm wordt omgegaan. Vos antwoordt dat dit afhangt van de aangeleverde monsterinformatie. Faré is bang dat er straks dubbel werk gedaan moet worden omdat er al een systeem gebruikt wordt om met meldingen om te gaan. Ossendorp antwoordt dat als dit systeem werkt en er goed gemeld wordt dit geen probleem geeft. Quaedvlieg merkt op dat als het levensmiddelenbedrijf vanuit een ander systeem meldt er geen koppeling met de melding van het lab gemaakt kan worden. Zij ziet hier ook een punt van zorg.

Quaedvlieg vraagt hoe dit systeem zich verhoudt tot de 4-uurs regel. Is dit een controle achteraf? Van der Weijden geeft aan dat het erom gaat dat bedrijven hun verantwoordelijkheid nemen. Als de NVWA dan vragen heeft bij een (niet-)melding en het bedrijf heeft een goede uitleg is het in orde.

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**
Regulier Overleg Warenwet

Niemans vraagt of alle private labs straks gekoppeld zijn aan dit systeem. Van den Ende geeft aan dat bijna alle levensmiddelen- en diervoederlaboratoria aangesloten zijn bij Fenelab en worden meegenomen in dit proces. Vos merkt op dat het niet alleen gaat om private laboratoria, maar om 'eenieder die onderzoekt'. Quaedvlieg verzoekt om nog eens goed naar de scope te kijken. Het zou zonde zijn als onderzoekstrajecten slachtoffer worden van dit plan. Kneppers pleit er daarom voor eerst een pilot uit te voeren. Hoogeveen herkent de laatste zorg en vindt een pilot ook een goede optie. De voorzitter sluit dit agendapunt.

Datum
23 maart 2023

4. Crisis oefening VWS

De voorzitter vraagt Hoogeveen dit agendapunt in te leiden. Hoogeveen vertelt dat naar aanleiding van de evaluatie van het Actieplan voedselveiligheid besloten is regelmatig een crisis oefening te organiseren. Dit gebeurt in samenwerking met verschillende ketens. Negen mei is er een oefening gepland. Deze zal betrekking hebben op PFAS en voedselcontactmaterialen. De begeleiding gebeurt door Berenschot. Onder andere partijen zoals LNV, NVWA, VWS en de bij deze onderwerpen betrokken branches werken mee.

Achterhof vraagt aandacht voor de noodvoorraden water en voedsel die consumenten aanleggen voor crisissituaties. Deze liggen soms jarenlang ongebruikt in een kast in de schuur, zijn deze dan nog veilig te gebruiken? Houdt de overheid rekening met de risico's van producten die mensen thuis langdurig opslaan? Van Vossen antwoordt dat dit voor bijvoorbeeld water geen problemen op zal leveren, voor diepvriesproducten kan dit wel een punt zijn. Van der weijden vult aan dat op de meeste producten wel een houdbaarheid aangegeven staat, en daarna worden de producten vaak ook minder aantrekkelijk om te gebruiken. Hij stelt dat het ook de eigen verantwoordelijkheid van de consument is om hier op te letten.

5. Kamerbrief Stand van zaken voedselveiligheid

De voorzitter geeft wederom Hoogeveen het woord voor een toelichting. Hoogeveen geeft aan dat ook dit punt zijn oorsprong vindt in de evaluatie van het Actieplan voedselveiligheid. Er zijn veel acties uitgevoerd waarover de Kamer is geïnformeerd. Het voornemen is nu om de Kamer periodiek te informeren over actualiteiten op het gebied van voedselveiligheid in plaats van alleen in geval van een incident. Dit geeft een beter beeld van wat er zoal speelt. Een onderdeel van de brief, betreffende Platform Voedselveiligheid, bevat input van het bedrijfsleven. Ook geeft de brief een doorkijkje naar opkomende thema's zoals duurzaamheid en voedselverspilling. De planning is dat de brief in april verstuurd wordt.

Quaedvlieg vraagt of het bij duurzaamheid en voedselverspilling gaat over single use plastics. Hoogeveen antwoordt dat het vooral gaat over de voedselveiligheidsrisico's die optreden bij het circulair maken van de voedselketen.

6. Codex update

De voorzitter geeft Viloría het woord. Viloría geeft aan dat dit agendapunt vooral ter informatie is. Uit eerdere ROW-overleggen en de laatste evaluatie kwam het

